

SECRET

Nº. 25.

" " " buiten Samarang " 14.—

De prijs der Advertentiën, is van *een tot tien* woorden *een gulden*; verder voor iedere *vijs* woorden *zestig duiten* of *1/2 reepis*, behalve het zegelregt voor den Lande.

Beiden schoten gelijktijdig. De kogel van Antrobus treft een Mulat, die dood nederzigt. De boeren gaan natuurlijk een weinig ter zijde. Antrobus wordt gewond. Een nieuw schot treft Janus in den arm. Antrobus valt door een kogel in de borst getroffen en tracht zich op een knie te verheffen om nog te schieten, Janus schiet op nieuw en verbrijzelt de hersenpan van zijne tegenpartij. Gedurende dit gevecht hadden de omstanders eene doodsche stilte bewaard. Ieder wedder vreesde voor zijn inzet. Toen Antrobus viel, waren allen die op hem gehouden hadden ter neder geslagen en begonnen woedende kreeten tegen Janus aan te heffen, die uit twee wonden veel bloed verloor. Eenigen dreigden hem te vatten. Een Ier woedde dat hij eene weddenschap van 30 dollars verloren had, pakte Janus bij den arm. Janus wendt zich om en verbrijzelt hem de hersens met het laatste schot van zijn revolver. Andere Ieren, vrienden van den overledene, werpen zich op Janus, ontwapenen hem en zonder hem de kakatoe te kunnen ontnemen voeren zij hem naar de gevangenis. De droevige trein kwam onder de vensters van Anita voorbij, die haren minnaar en den papegaai erkende. Haar ziende deed Janus eene laatste poging,

HOUT-VENDUTIE.
OP VRIJDAG 1 JULIJ,
 DOOR
THOOF & CO.,
 VOOR REKENING VAN DEN HEER
PIETERMAAT,
 VAN:
 Balken, Planken, Ribben en Dolken, liggende
 op de gewone Stapelplaats en aldaar te bezichtigen.
 (721)

VENDUTIE.
Op Zaterdag 2 Julij,
 zal in de Chinesche Kamp in de *Gang Tenga*,
VENDUTIE GEHOUDEN WORDEN,
 voor rekening van den Kapitein Titulair der Chinezen,
TAN TJONG TOEN,
 VAN:
 Eenige kisten Benzoin.
 „ „ Kaneel.
 Eene partij Buffelhuiden en dito Hoorns.
 „ „ fraaije Chinesche Bloempotten.
 „ „ Chinesche Tuinornamenten
 en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht.
TAN TJONG TOEN.
 SAMARANG, 24 Junij 1859. (762)

VENDUTIE
 WEGENS VERHUIZING.
Op Maandag 4 Julij,
 zal door
P. A. PRINGIERS,
 vendutie gehouden worden
 ten huize van den WelEd. Gestr. Heer

Mr. A. M. Fokker,
 op *Karang Toerie*,
 van ZEdG.'s wel onderhouden en geheel nieuwen inboedel,
BESTAANDE UIT:
 Bataviasche Meubelen, groote Spiegels
 en Schilderijen, Hang- en Tafellampen,
 Serviezen, Glas- en Cristalwerk, enz., enz.
VOORTS:
 Een Palanquin, (Eng. onderstel)
 een span Overwalsche Wagen-
 paarden en hetgeen verder te
 voorschijn zal worden gebracht. (724)

TOKO-VENDUTIE
bij Soesman & Co.,
 op Dingsdag den 5den Julij,
 van diverse Koopmanschappen, Dranken, Provisiën
 en aangebragte goederen. (763)

Op een hunner
TOKO-VENDUTIEN,
 te houden
 in den loop der volgende maand,
 ZULLEN DE ONDERGETEEKENDEN
 publiek en à tout prix verkoopen:
 Eenige pretentiën ten laste van kwade en onwillige
 debiteuren, waarvan de nomenclatuur in het nummer van
 den 15den Julij zal verschijnen.
 (764) **KRUTHOFFER, SOESMAN & CO.,**
 in liquidatie.

Op hunne eerstvolgende vendutie
 zullen de ondergeteekenden verkoopen:
 Eene Europeesche Staatsie-Koets voor Indië vervaardigd
 en zeer geschikt om als Reiswagen te worden ingerigt.
 (725) **THOOF & CO.**

sleepte hen die hem vasthielden tot bij het raam en gaf
 Anita den papegaai.
 „Zijt gij nu te vreden Anita, zeide hij.
 En liet zich wegvoeren.
 Het jonge meisje nam den vogel, sloot het raam met
 zorg, en viel toen in zwijm, gelijk het wel opgevoede dames
 bij zulke gelegenheden past. Een uur later ontving de
 burgemeester van Baltimore Stephenson het bezoek van den
 commissaris van politie Smith.
 Andrew Stephenson was een grijsaard met een eerwaar-
 dig voorkomen. Hij had een schoon fortuin gewonnen
 door van den Sultan van Dabomey diens onderdanen te
 koopen en ze tegen 500 dollars en meer aan de planters
 van Cuba ten geschenke te geven. Overigens was hij een
 wellevend en beschaafd man. De gewoonte daargelaten
 om zijnen neus met de vingers in stede van een zakdoek
 te snuiten, was het een toonbeeld van een gentleman.
 Hij dronk met gemak vijf flesschen Sherry of Champagne,
 reed goed te paard, hokste nog vrij wel, en betreurde
 alléén dat men in dusdanig tweegevecht de gewoonte
 verloren had om met den duim en voorvinger het oog
 zijner tegenpartij uit de oogkas te halen. In alle tijden, in
 alle landen zijn de kinderen niet meer wat de ouders
 waren.
 — Mijnheer, zeide Smith, daar hebben wij nieuws.
 — Zooveel te beter, ik wist niet wat met mijnen
 avond te doen.

Ontvangen:
 Een partijtje Exquise
BOURGOGNE ROMANÉE.
 (730) bij **A. MEIJER.**
ONTVANGEN:
 Kinderschoenen van zwart verlakt
 leder.
 Fijne Engelsche Naainaalden.
 (765) **R. HAMMEL.**

Pas Ontvangen:
 Prachtig Suikerwerk voor garniture
 de dessert, bij
 (766) **SOESMAN & CO.**

Weder Ontvangen:
 De zoo gunstig bekende Chateau-Léoville, op 1/2
 flesschen, exquise fijne Wijnen, Chateau Cantenac
 en St. Estéphe-Médoc van *Victor Peytin*, Bourgogne
 van *A. Kermel* en van *Borchard*, Champagne *Ja-*
quesson op heele en halve flesschen.
 (738) bij **SOESMAN & CO.**

Weder Ontvangen:
 Eene versche en heerlijke factuur Provisiën, als:
 Rolpens, Saucijs, Worst, Pekelworst, enz. bij
 (736) **SOESMAN & CO.**

LIM & CO.
 hebben uit Parijs Ontvangen:
 Gekleurde Kinderschoentjes voor kinderen van af
 6 weken tot 8 jaren oud. (746)

WEDEROM VOORHANDEN:
 Krepe-Kruid (kleine blikken),
 EN
 Puike Portwijn op halve flesschen,
 (748) bij **NOOTBAAR & JOOSTEN.**

LIM & CO.
 hebben op nieuw ontvangen:
VICTOR PEYTIU WIJNEN,
 in kisten van 4 dozijn en op Fust, als ook: gekookte
 en ongekookte Lijnolie en echte
JAQUESSON CHAMPAGNE,
 op halve flesschen; als nog: geassorteerde Gedroogde
 Vruchten. (731)

Steeds verkrijgbaar bij
SOESMAN & CO.
 de verschillende Likeuren van *Wijnand Focking*,
 ALS:
 Anisette, Curaçao, Persico, enz., enz. (734)

Pleeten en Bronzen Bouloirs à Bascules
 EN
 Filtreer Koffij-Kannen.
 Pas Uitgepakt bij **F. A. PRINGIERS.**
 (729)

BOTER
 merk
 van der *Leeuw* en anderen,
 pas Ontvangen bij
 (732) **F. A. PRINGIERS.**

Hij schelde en zeide tegen een binnentredende neger:
 — Tom, twee glazen Sherry-Cobbler. De neger gehoor-
 zaamde en de beide magistraten zuigden destig door hunne
 strootjes het sterke gekruide Sherry.
 Na eenige teugen stak elk hunner eene cigar op.
 „Welaan welk nieuws is er?
 — Janus Majjoribanks heeft twee menschen gedood,
 antwoordde Smith.
 — Alweer. Als Janus zoo voortgaat zal hij Baltimore
 langzamerhand ontvolken. Waarmede doodde hij ze?
 — Met een revolver.
 — Naar, naar! in mijn tijd opende men met een schot-
 sche *Dirk* borst of buik zijner tegenpartij, en voelde met
 veel genot zijn mes in 'svijands ingewanden dringen. Tegen-
 woordig vermoordt men zich op 10 passen afstands. Welke
 zijn de vermoorden. Ieren denk ik, nu het is geen
 kwaad dat ongedierte weg te cijferen.
 — Gave God, dat het Ieren waren, maar het is het
 edelste bloed van Marjiland dat gevloeid heeft. Een der
 gedoodden is Persifer Antrobus.
 — Wat zegt gij, kolonel Persifer, zeide Stephenson op-
 springende.
 — Hij zelf, doch in een eerlijk tweegevecht, zeggen de
 toeschouwers.
 — De toeschouwers weten er niets van, zeide de ver-
 ontwaardigde burgemeester, ik weet beter dan zij dat
 Persifer door verraad gevallen is.

Met de Dorothea Henrietta, hebben
THOOF & CO.
ONTVANGEN:
 Provisiën in blik.
 Cachet Boter.
 Edammer Kaasjes.
 Banket en Suikerwerk.
 Koek in trommels en Eng. Beschuit. (728)

ALLSOPPS PALE ALE
 gebotteld bij *Friend & Co.*
 Verkrijgbaar bij
 (739) **SOESMAN & CO.,**

Gekleurde en Matte Hangstolpen, in
 verschillende grootten, bij
 (742) **SOESMAN & CO.,**

BOMBAY UIJEN,
 weder verkrijgbaar bij
 (741) **SOESMAN & CO.**

Bij Soesman & Co.,
 zeer billijk verkrijgbaar:
 Engelsche Veldbedden, door derzelver ligtheid bij-
 zonder geschikt voor Heeren Officieren tot gebruik
 op expeditiën, enz. (747)

Wit Graniet-Eetserviezen, Victoria
 Thee-Serviezen, etc. etc., verkrijgbaar
 (767) bij **SOESMAN & CO.**

FRANSCHIE LAMPGLAZEN,
 voor Modérateur-Lampen, pas ontvangen bij
 (768) **SOESMAN & CO.**

NOOTBAAR & JOOSTEN
 noodigen hunne geëerde begunstigers uit, ter bezig-
 tiging eener belangrijke Factuur diverse Goederen,
 pas door hen van *Batavia* ontvangen. (737)

Brandkasten.
 IJzeren Keukengereedschappen.
 Hamketels, Waterketels, enz.
 EN
 Eene groote Klok met orgel, ontvangen
 (740) bij **THOOF & CO.**

PER DOROTHEA HENRIETTA:
 Een partijtje Dahlia-Bollen van de
 fijnste soorten.
 (735) **THOOF & CO.**

Echte
Italiaansche Violen.
 Seraphines en Mélodiums,
 (769) bij **NOOTBAAR & JOOSTEN.**

SOERABAIJASCH E AARDAPPELEN,
 in mandjes van 1/2 pikol, bij
 (770) **SOESMAN & CO.**

GESLACHT IN GROOTE STOPFLESSCHEN,
 ALS:
 Gerookt en Gezouten Spek.
 Gerookte Worst.
 Saucijssen.
 Rolpens.
 EN
 Gedroogde Groenten.
 Pas ontvangen bij
 (771) **F. A. PRINGIERS.**

— Maar . . . zeide Smith.
 — Mijnheer, zeide Majjoribanks op hoogen toon, weet
 gij dat gij mij uwe betrekking verschuldigd zijt. Tracht
 uw pligt te doen. Is Majjoribanks gevat?
 — Hij is reeds in de gevangenis.
 — Goed, ik ga naar den Coroner. Waak op den ge-
 vangene. Gij blijft verantwoordelijk.
 Smith vertrok.
 Eene goede zaak, dacht Stephenson. Zie daar ben ik
 ontslagen van den eenigste man die mij hinderde. Besto
 Janus, ik zal u zoo hoog laten hangen dat de twee Ame-
 rika's u zullen kunnen zien. Ah, gij braveert mij, gij rost
 mijne agenten af, gij overtreedt al mijne bepalingen en
 gij denkt dat ik mij niet zou kunnen wreken! De galk
 is opgericht en gij zult er aan dansen. Hij wreef zich de
 handen vol genot.
 Arme Persifer, zeide hij, zijn dood maakt Miss Cecilia
 tot de rijkste erfgenaam van Maryland. Ik zal haar hu-
 wen en wel met mijn zoon, de grooſte deugniet van
 Baltimore. Zij zal hem bekeeren of niet, mij tamelijk on-
 verschillig, als ik maar van hem af ben. Waarachtig:
 Persifer is in tijds gestorven.
 Na deze filosofische bemerking, nam hij zijnen stok
 en ging een bezoek bij Cecilia afleggen.
 Cecilia zat bij het lijk van Persifer. Zij dacht aan de
 oorzaak van het gevecht en betreurde de aanbiedingen
 van Majjoribanks niet aangenomen te hebben. Het besef

MAC NEILL & CO.

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer Boot, gedurende deze en de volgende maand, is thans geregeld als volgt:

VAN SAMARANG NAAR BATAVIA,
9, 19 en 30 Junij,
VAN BATAVIA NAAR SAMARANG,
5, 15 en 26 Junij,
des morgens ten 8 ure precies.

Nadere informatiën te bekomen bij
De Boekhouders,
E. C. WERMUTH.
C. S. VAN HEEREN.
(713)

VRACHT EN PASSAGE

naar Singapore, per Ned. schip

CRINOLINE.

Informatiën bij de Agenten,
SOESMAN & CO.
(758)

Sterfgeval.

Het behaagde de alwijze Voorzienigheid, den vierden dezer, mijne geliefde gade **JOHANNA CONCORDINA FLOHR**, het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen. Eene hevige koorts eindigde hare drie en veertigjarige levensloopbaan, waarvan zij gedurende zeven en twintig jaren de getrouwe gezellin mijns levens was en mij een talrijk kroost schonk, van welk eenigen hun onherstelbaar verlies niet kunnen beseffen. Die haar gekend hebben zullen gevoelen hoe smartvol dit verlies mij en mijne kinderen treft, doch de vaste bewustheid en volste overtuiging dat, wat Hij doet, die alleen liefde is, ten goede leidt, doen ons Hem aanbiddend in zijne alwijze beschikking berusten.
C. G. FLORIS.
SAMARANG, 14 Junij 1859. (759)

BOEKAANKONDIGING.

ROZEN EN DOORNEN, EERSTE GEDICHTEN VAN
J. H. van Roijen, Makassar 1859.

Deze dichtbundel, eenige maanden geleden te Makassar van de pers gekomen en thans bij de Heeren de Groot, Koff & Co. te Samarang verkrijgbaar gesteld is, als lettervrucht uitsluitend aan de Poëzij gewijd, iets zeer ongewoons in deze gewesten.

De kindergedichtjes van van Soest en die van Durieux, als deze laatste dien naam waardig zijn, niet medegerekend, is, voor zoo verre wij ons herinneren, in de jongste dertig à veertig jaren, in Nederlandsch Indië, slechts eene enkele keer een werk van zuiver dichterlijke strekking in het licht verschenen. Het was de *Petronella van Saren van ten Cate*; een toneel-stuk, dat, als wij ons niet bedriegen, de eer heeft gehad, in 1827 eene enkele keer te Batavia op het liefhebberijtoneel te worden opgevoerd.

Wel treft men in onze maandschriften en jaarboekjes van lateren datum, waarvan de meesten, helaas! slechts een zeer kortstondig bestaan mogen genieten, hier en daar tusschen stukken in rijm en onrijm, een bevallig soms ook wel een gesierd poëtisch voortbrengsel aan, — doch een eigenlijke dichtbundel, als voortbrengsel van onze Indische pers, was tot heden, na het hierboven genoemd toneel-stuk, aan onzen letterkundigen Hemel een onbekend verschijnsel.

Den Heer van Roijen komt de eer toe, niettegenstaande het geest- en lichaamsmattend klimaat onzer keerkings-gewesten den roos-doornachtigen weg naar den steilen zangberg op nieuw te hebben geopend, en hoewel hij dus nog eerst met zijne reis derwaarts een' aanvang heeft gemaakt, gelijk trouwens zijne verzen, onverminderd het gunstige oordeel van Dominé Braams, in zijne den proef met intekenings lijst geleidende aanbeveling, genoegzaam aanduiden, zoo durven wij hem toch gerustelijk aansporen, uithoofde de spranken van dichterlijk vernuft, die ons hier en daar in zijn werkje tegenoverkomen, dien weg te vervolgen.

Nogtans mogen wij den Heer van Roijen, wiens omstandigheden ons eenigzins bekend zijn, tevens den bescheiden raad niet onthouden, om vooraf met volhardenden ernst, rond te blijven zien naar een meer prozaïsch gewest, tot het inschepen van de noodige virtualie, zeekaarten, kompas etc. opdat de hulk, waarin hij thans met de jeugdige gezellin zijns levens op eene gevaarvolle zee ronddobbelt, hem minder zorgelijk de gewenschte haven doe bereiken, van waar hij dan in meer opgeruimde stemming zijne reis naar den Helicon of Parnassus zal kunnen vervolgen; op wier toppen alleen, (maar wien is het immer mogen gelukken een' enkelen daarvan volkomen te bereiken,) de Muzen en Apollo hem als hunnen dischgenoot in hunnen Ambrosia en Nectar zullen doen deelen.

Dit slechts eene aankondiging zijnde, zullen wij ons met geene beoordeeling, van „de Rozen en Doornen” inlaten, — ook daarom niet, uithoofde de zij als eerste gedichten, als zoovele eerste proeven kunnen beschouwd worden.

Dit alléén willen wij er van zeggen dat onderscheidene stukjes om den zachten en weemoedigen toon, die er in heerscht, ons bij de lezing zeer behaagden; andere daarentegen, als bijv: de *Boodschap*, pag. 24 en zijn er zoo! pag. 47 hadden wij er liever niet in opgemerkt.

Overigens is het, behalve dat het een hoogst zeldzaam Indisch product is, op het gebied van het siele-leven, bovenal voor hem, die den Heer van Roijen, zijne inborst en jongste lotgevallen eenigzins van nabij kennen, een merkwaardig bundeltje.

Het is te wenschen, vooral om de omstandigheden, waarin hij thans verkeert, dat het hem moge gelukken in de officiers-betrekking, door hem nog gevee jaar geleden vrijwillig, doch te onbedacht, nedergelegd, maar die hij thans, naar wij vernemen, en niet zonder redenen, met ernst terug verlangt, te worden hersteld.

Bij het tegenwoordige groote gebrek aan officieren bij het Indisch leger, moet — naar onze bescheiden meening — de wederintreding van een' wetenschappelijk gevormd officier, als de Heer van Roijen, niet onwelkom zijn.

Ten slotte zij nog van den hierboven aangekondigden dichtbundel gezegd, dat hij zich almede aanbeveelt (Makassar ter eer) door eenen goeden druk en eene zuivere letter, en hij ieder die eene poging weet te waarderen om de beoefening der poëzij, ook in ons Indië, ingang te doen vinden, de prijs van f 2,50 overwaardig is.

Samarang. N.

Eerst na het afdrucken van het bovenstaande outwaren' wij, ons aan eene grove dwaling te hebben schuldig gemaakt; — nog slechts een vier-tal jaren geleden, heeft de Indische pers ook opgeleverd eenen dichtbundel, van onzen begaafden landgenoot den Heer M. L. J. A. Tollens, dien, en omdat dezelfde tot een weldadig doel bestemd was, wij wel in de eerste plaats hadden mogen noemen.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 16den tot en met den 26sten Junij 1859.

Mevr. M. Hess, C. M. Dijkstra, Mevr. de Wed. Moser, Mevrouw L. Thierens, C. H. C. du Puij, P. Menter, F. F. Timmerman, Mevrouw M. J. A. Nettekoven, Ph. R. Marcks, J. P. Persijn, H. G. van der Woude, Mevr. A. Spiertz, M. E. A. Schneek, M. M. Steevens, Mevr. G. R. F. Portier, L. G. Brodie, J. F. Brodie, J. J. Flikschild, Mevrouw C. Gunstenpergen, A. N. Nazazard, G. Nazareth en zoon, A. Jansen, W. A. March, W. R. C. Wollrabe, J. G. Fredriksz, J. A. Hofland en familie, N. F. J. Bock, J. C. P. Fredriksz, F. P. Schreefel, W. F. Buschkens.

VERTROKKEN PERSONEN.

L. F. U. Marks, E. M. Dijkstra, Mevr. de Wed. Moser, Mevr. L. Thierens, W. van Amstel, Mevr. M. J. A. Nettekoven, J. A. Manuel, C. J. H. C. du Puij, J. Oodhoff, Ph. R. Marcks, W. Abels, M. M. Steevens, H. W. van Blijenburgh, Mevr. G. R. F. Portier, J. G. Fredriksz, W. R. C. Wollrabe, L. Geuain, F. Th. P. Poos, Mevr. M. E. Schaeel, Mevr. de Wed. van den Dungen Gronovius geb. de Raat met 4 kinderen, L. G. Brodie, J. F. Brodie, H. E. Schneek, H. G. van der Woude, N. F. H. Bück Jr., C. P. Fredriksz, F. P. Schreefel, C. F. Siberg.

Vertrekkende Persoon.

M. J. FUNDTER verlaat Java, gemagtigde de firma JACOBUS HIJMAN (760)

Schepen in Lading op den 23sten Junij 1859.

Naar Ned. bark Crinoline, kapt. W. K. E. A. Paard, agenten Soesman en Co.
Naar Ned. bark Maria Adolfs, kapt. A. Blom, agenten C. Danneils en Co.
Naar Ned. bark Drie Gebroeders, kapt. H. Kramer, agenten Dorrepaal en Co.
Naar Ned. bark Julie Claire, kapt. A. van Oostroom, agenten Dorrepaal en Co.
Naar CHINA, Ned. ind. brik Lina, kapt. J. W. Steevens, agent Gezagooverder.
Naar BATAVIA, Ned. ind. bark Ellen, kapt. T. A. P. Wentholt, agenten B. Kopersmit en Co.
Naar Ned. ind. schoener Bintang Toedjoe, kapt. C. F. Beasley, agent Gezagooverder.
Naar Ned. ind. schoener Aloewie Segaf, kapt. Oewa Soegie, agent Gezagooverder.
Naar Ned. ind. bark Ararat, kapt. J. Steendam, agent Gezagooverder.
Naar Ned. ind. bark Liem Goan Zephijr, kapt. Tjia Tjien Tjoan, agent Gezagooverder.
Naar Ned. ind. bark Nawau Eljoesoor, kapt. J. C. Monteiro, agent Gezagooverder.
Naar Ned. ind. bark Fathahool Moebarak, kapt. Abdul Rahim, agent Gezagooverder.
Naar KOTTIE, Ned. ind. bark Said Maskoor, kapt. Hadjie Achmat, agent Gezagooverder.

STAAT van het Entrepôt te Samarang op Ultimo van de maanden April en Mei 1859.

Aardewerk	9 kisten.
Cognac	14 Tiercons.
Gambier	1649 krands.
Genever	640 kelders.
Katoenen en Wollen Ijnwaden	138 kn. en bn.
Kramerijen	2 valen.
Vleesch (gezoute)	8 valen.
Wijn (witte)	74 kistjes.
„ (roode)	250 kisten.
Zakken (Koffij)	34 balen.

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

Junij 16 - Ned. ind. stoomschip *Oenarang*, S. van Hulstijn, v. Batavia 15 Junij, pasagiers de heeren Schultz, Varkevisser, mevrouwen Mosert, Brandon, van Gent, Hombracht en kinderen.
Junij 18 - Ned. ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, v. Batavia 16 Junij, met Z. M. troepen en bannelingen.
Junij 19 - Ned. ind. schoener *Bientang Toedjoe*, C. F. Beasley, v. Batavia 9 Junij.
Junij 20 - Ned. ind. schoener *Alwei Segaf*, Oewa Soegie, v. Pontianak 2 Junij.
Junij 21 - Ned. ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, E. Lewis v. Soerabaja, 20 Junij, met bannelingen. — Ned. ind. bark *Liem Goan Sephyr*, Tjia Tjien Tjoan v. Riouw 28 Mei.
Junij 22 - Ned. ind. bark *Ararat*, J. Steendam, v. Batavia 16 Junij, pasagiers de heer Nasareth en zoon. — Ned. ind. stoomschip *Banda*, W. Vogel, v. Batavia 20 Junij, pasagiers de heer Holland en fam., mevr. Julia en Z. M. troepen.
Junij 23 - Ned. ind. bark *Nawau Eljoesoor*, J. C. Monteiro, v. Soerabaja 20 Junij. — Ned. ind. bark *Fathool Mobarak*, Ibrahim Bin Sech Bahoeidin, v. Rottie 6 Junij. — Ned. ind. bark *Said Mashoor*, Hadjie Achmat, v. Batavia 11 Junij.

VERTROKKEN.

Junij 16 - Ned. bark *Yssel*, Maarschalk, n. Soerabaja.
Junij 19 - Ned. ind. bark *Alnoor*, Sech Sultan Bin Mohamat Marzoekie, n. Batavia. — Ned. schip *Jedo*, van der Hoeven, n. Nederland, met zes terugkerende militairen. — Ned. bark *Dorothea Henriette*, Smit, n. Soerabaja. — Ned. ind. stoomschip *Oenarang*, S. van Hulstijn, n. Batavia, met Z. M. troepen, matrozen en bannelingen. — Ned. ind. bark *Djadul Hair*, Sech Achmat Basbaji, n. Sumanap.
Junij 20 - Ned. ind. bark *Sing Lie*, Tjio Pik Goan, n. Banjermassing.
Junij 21 - Ned. ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, n. Batavia.
Junij 22 - Ned. ind. bark *Kim Hing Sing*, Liem Biauwoe, n. Singapore. — Ned. ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, E. Lewis, n. Batavia, met Z. M. troepen.
Junij 23 - Ned. ind. bark *Elmashoor*, Balhair, Sech Awal Bin Oemar Bahanan, n. Bima. — Ned. ind. stoomschip *Banda*, W. Vogel, n. Soerabaja, met Z. M. troepen en bannelingen. — Ned. ind. koter *Noorsasie*, Pa Saleha, n. Sumanap.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, van den 16den tot en met den 23sten Junij 1859.

AANVOER.

Van Padang over Batavia met de Ned. ind. schoener *Bientang Toedjoe* kapt. C. F. Beasley.
Lading van Padang.
1484 pik. benzoin, 171 pik. kassia, 8 pik. triepang, 72 pik. rijst, 3 kn. roko-bladen, 6 pik. buffelhoorns, 216 st. koehuiden, 10 pak. schrijfpapier, 3 pik. medicijnen, 1 pak. val. goudraad, 60/100 pik. toendjoeng en 40 thails stofgoud, Tan Tjong Toen.

VERSLAG DER METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datum.	Thermometer.				Wind.				Regen.	Onweêr.	enz.
Junij	uur	mg.	md.	av.	mg.	mg.	md.	av.			
10	6	9	3	10	6	9	3	10			
10	23 ^e	27 ^e	21 ^e	26 ^e	NNO	NO	N	NO	frais weder.		
11	23 ^e	28 ^e	31 ^e	25 ^e	O	O	ONO	O	"	"	
12	23 ^e	27 ^e	31 ^e	26 ^e	O	O	NNO	NO	"	"	
13	23 ^e	28 ^e	31 ^e	26 ^e	O	O	O	O	"	"	
14	23 ^e	28 ^e	32 ^e	26 ^e	O	O	NNO	NO	's avonds regen.		
15	23 ^e	27 ^e	30 ^e	24 ^e	O	O	NO	ZW	's avonds regen en onweder.		
16	22 ^e	27 ^e	32 ^e	25 ^e	ZO	O	O	NNO	's avonds regen en onweder.		

N. B. Thermom. naar CELSIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stille tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellew.

Lading van Batavia.

39 krj. Europ. borden, *Kat Lak*.
6 pik. benzoin, 3000 st. dakpannen, 1 pak. lampstijlen en 1 pik. was, Tan Tjong Toen.
Van Pontianak met de Ned. ind. schoener *Aloewie Segaf*, kapt. Oewa Soegie.
10400 bossen bindrotting, 2700 st. klappers, 20000 pa. pionsgnoten, 24 pik. hout-olie, 14 pik. damar, 7/10 pik. ijzer en 15/100 pik. eud koper, *Order*.
Van Riouw over Batavia met de Ned. ind. bark *Ararat*, kapitein J. Steendam.
Lading van Riouw.
2 kn. glaswerk, 102 zak. medicijnen, 7 kn. zijde en 210 pa. Riouw, steenen, *Order*.
Lading van Batavia.
4806 oude goenie-zakken, 12 zak. galnoten, 600 zak. tarwe, 300 zak. dadels, 8 zak. komijnzaad, 100 kn. Jap. was, 10 kn. rozenwater, 60 pik. aspanhout, 75 keld. genever, 461 pik. ijzer, 1 kt. garen, 1 kt. katoe poetie olie, 1 pak kampo, 1 kt. knopen, 70 st. Jap. bezems, 150 pik. damar, 27 pik. lood, 8 pik. oud koper, 3 pik. notenmuscaat en 10 kalb. wijn, *Order*.
142 pik. aspanhout, *Order*. (Vul het Entrepôt aldaar.)
Van Riouw en Singapore met de Ned. ind. bark *Liong Goan Zephijr*, kapt. Tjia Tjien Tjoan.
Lading van Riouw.
1620 pik. gambeer, 35 stel. Chin. stalen pannen, 4 pak. ramie-garen, 85 katt. thee, 4 pik. gedr. visch, 20 rol. en 34 st. Chin. zijde, 1 pik. was en 35 pak. ind. medicijnen, *Order*.
Lading van Singapore.
525 pak. Siam. en Chin. ledige zakken, 42 kn. offerpijten, 41 pak. ind. medicijnen, 27 pik. benzoin, 200 st. waterpotten en 20 zak. dadels, *Order*.
Van Batavia met de Ned. ind. stoomboot *Banda*, kapt. W. Vogel.
1 pak. accordeons, 40 kn. naaigaren, 3 kn. lijnwaden, 1 pak. kleeeren, 2 kn. suikerwerk en 1 kt. groenten, *Order*.
4 kn. koopmanschappen, *Order*. (Vul het Entrepôt aldaar.)
11 kn. bascules met gewigten, 4 kn. lijn-olie en 4 va. spijkers, *Gouvernement*.
Van Kottée met de Ned. ind. bark *Fathool Moebarak*, kapt. Abdul Rahim.
33040 bossen bindrotting, 6000 pa. borden, 40 pik. st. oo-lappen, 18 pik. was, 2000 ps. tempas, 20 katt. damar en 1 pik. honig, *Order*.
Van Batavia met de Ned. ind. bark *Said Maskoor*, kapt. Hadjie Achmat.
2 bn. zeildoek, C. Damis & Co.
50 keld. genever, *Nootbaar & Joosten*.
9 kn. hanglampen, van den Broek & Vecken.
353 zak. tarwe, 15 zak. salpeter, 15 bn. comijn-zaad en 2 bn. amandelen, M. A. Japer.
400 keld. ghie, C. Andreas.
3 kn. borduur-korale en 1 ka. capsules, *Kwes Tjoen Kial*.
200 pik. damar, *Order*.
En andere lading van Batavia, bestemd voor Kottée.

UITVOER.

Naar Nederland met de Ned. bark *Jedo*, kapt. W. van der Hoeven.
233 kn. Gouv. kopergeld, 650 pak. Gouv. tabak en 47793 G. indigo, N. H. M.
1 pakje medicijnen, *Dorrepaal & Co.*
1 kt. ind. naturalien, *Westenberg*.
Naar Batavia met de Ned. ind. bark *Alnoor*, kapt. Sech Sultan Bin Achmat Marzoekie.
19 kn. zeep en 4 kn. beschuit, M. M. Zorap.
2 kn. muzik instrumenten en 1 kt. haring, *Soesman & Co.*
3 kn. eude eologne, 1 kt. keukengereedschappen en 1 kt. zijden goederen, van den Broek & Vecken.
18 pik. ijzeren spijkers, 1 kt. leder, 448 kod. en 1 kt. Java en Europ. lijnwaden, 2 st. zijden slendangs, 1 kt. wagen en bendie-tuigen, 1 pik. kapook, 3 kn. diversen, 900 st. en 24 kod. Java stroo-matten, 1 ps. China doodkist, 1 kt. vitriool en andere diverse goederen, *Diercks Personen*.
Naar Banjermassing met de Ned. ind. bark *Sing Lie*, kapt. Tjia Tik Goan.
364 pik. rijst, 51 keld. genever en f 44000 aan zilveren gulden, *Gevoerder*.
Naar Pontianak met de Ned. ind. bark *Djoedul Hair*, kapt. Sech Achmat Basbaji.
3 kod. Java stroo-matten, *Gezagooverder*.
Naar Riouw en Singapore met de Ned. ind. bark *Kim Hing Sing*, kapt. Liem Biauwoe.
180 pik. olie-koeken, 1 katj. vogelnestjes, 14 pik. gedr. varkensvleesch, 8 ps. Europ. wit en rood katoen en 21500 ps. zilveren gulden, *Tjan Kamsol*.
300 pik. rijst, 20 kod. Java tabak en 16 kod. Java stroo-matten, *Tjio Gie*.
7 kod. lijnwaden, 16 pr. sloffen en muilen, 8 kod. en 9 ps. ijzerwerk, 10 kod. Java stroo-matten en 56 pik. rijst, *Hadjie Sekak*.
28 pik. lange peper, *Oh Kik Bing*.
896 pik. rijst, 5 kod. Java geb. sarongs, 2 pik. damar en 7 pik. koperen gongs, *Gezagooverder*.
Naar Bima met de Ned. ind. bark *Elmashoor*, kapt. Sech Awal Bin Oemar Bahanan.
4000 zilveren gulden, *Gezagooverder*.
Naar Soerabaja met de Ned. ind. stoomboot *Banda*, kapt. W. Vogel.
5 kn. mouseline, *Said Bahaboot*.
7 eol. artillerie goederen, *Gouvernement*.
Naar Batavia met de Ned. ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, kapt. E. Lewis.
157 pik. koffij en 49 pik. cubeben, *Mac Neill & Co.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij	nominaal.
Suiker	
Indigo, per pond	niet voorhanden.
Koe-huiden, per corg f 60.—	
Buffel-huiden, per corg f 50.—	
Stuart Peper, f 66.—	
Rijst, eerste soort, per 28 pikols f 125.— à f 130.—	
„ tweede „ idem f 95 à f 110.—	
Klapper Olie, per pikol, f 27.—	
Katjang „ idem f 23.—	
Rotting, per pikol, f 8 — à f 9.—	
Kadjang Matten, per 100 stuks, f 17.—	
Wisselkoers op Holland à pari.	

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag den 26sten Junij 1859,
des voormiddags te 1/9 ure.

F. C. VAN DER MEER van KUFFELER.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

Zondag den 26sten Junij 1859.

Eerste H. Dienst des morgens te 7 ure.

Hoog Dienst des voormiddags te half 9 ure.

LOF des avonds te 7 ure.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopen tot 9 Mei 1859.

POLITIEK OVERZICHT.

De betreurenswaardige-keer, dien de zaken in het buitenland genomen hebben, heeft ook ons gouvernement tot het nemen van voorzorgmaatregelen aanleiding gegeven. Er zijn drie wetsontwerpen ingekomen, het een tot verhooging van het budget van oorlog met f 3,733,961.06, het andere van dat van marine met f 2,265,000 en het derde tot magtiging der regering om tijdelijk den uit- en doorvoer van paarden te kunnen verbieden. De minister van buitenl. zaken zeide, dat deze voordragen geschieden, omdat bij de onzekerheid der wending, die de buitenlandsche gebeurtenissen kunnen nemen, de houding van Nederland moet zijn eene rustige, maar wel toegeruste; eene kalme maar eerbiedwekkende. Hij heeft voorts verklaard, dat op Nederland geene pressie hoegenaamd wordt uitgeoefend en het met geene mogendheid eenig tractaat met betrekking tot de tegenwoordige omstandigheden heeft gesloten. Het is ten dien aanzien vrij van alle banden.

De regering heeft op het voorloopig verslag betreffende den Noorderspoorweg geantwoord en daarbij een gewijzigd wetsontwerp overgelegd, waarbij aan vele bezwaren is te gemoet gekomen. Voorts is concessie voor den Zuiderspoorweg verleend.

De eerste kamer heeft het wetsontwerp op de tienden verworpen.

Voorts is ook in de eerste kamer het wetsontwerp tot regeling van het hatig slot van 1856 behandeld, waarbij verschillende onderwerpen van koloniaal belang zijn ter sprake gebracht.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De oorlog tusschen Frankrijk en Sardinië, en Oostenrijk is verklaard en de vijandelijkheden hebben reeds een aanvang genomen.

Onze lezers weten, dat Oostenrijk aan Sardinië een ultimatum gesteld had, om binnendrie dagen tot eene ontwapening over te gaan, onder bedreiging, dat bij weigering de oorlog zou worden verklaard; zij weten tevens, dat de overbringer van dit ultimatum, de baron von Kellerberg, te Turin, zou blijven, tot dat de termijn verstreken was. Voor nog die eisch was beantwoord, werd de koning van Sardinië door de kamers met 110 tegen 24 stemmen, met eene dictatoriale magt bekleed. Men vernam voorts, dat de Engelsche regering nog in dit laatste oogenblik eene poging waagde, om den oorlog te voorkomen en wel door het voorstel te doen tot eene ontwapening door de drie mogendheden, of tot een status quo der respectieve legers, d. i. ze werkloos te laten. In geval dit voorstel werd aangenomen, zou lord Cowley andermaal als bemiddelaar optreden en den draad der afgebroken onderhandelingen weder oppvatten. Tegelijk werd men bekend met eene mededeeling van de Fransche regering aan de wetg. vergadering, bestaande in een geschiedkundig overzicht van hetgeen er door de diplomatie in de Italiaansche aangelegenheid gedaan was, gevolgd door de aanbieding van twee wetsontwerpen, een strekkende tot het sluiten eener leening van 500 millioen fr. en het andere om gemagtigd te worden tot oproeping van 1,000 man der reserve van 1858 en om de ligting van 1859 onder de wapens te roepen. Later heeft de regering nog verlof gevraagd, om zoo noodig de ligting van van 1860 bij anticipatie mede onder de wapens te mogen roepen. Reeds den 27sten April, wist men, dat de graaf de Cavour — hetgeen trouwens niemand betwijfelde — het Oostenrijksche ultimatum van de hand gewezen en de baron Kellerberg in den avond van den 26sten April met dit antwoord Turin verlaten had. Onmiddellijk daarna kwam men kennis van eene proclamatie des konings van Sardinië, waarin de Oostenrijksche eisch als eene belediging voor de natie en voor den koning en tevens onduidelzinnig verklaard wordt, dat het streven van Sardinië is: de onafhankelijkheid van Italië.

En nog waren er lieden, die maar volstrekt niet aan een oorlog wilden gelooven en in de hoop verkeerden, dat Oostenrijk en Frankrijk in de laatste ure het straks genoemde Engelsche voorstel zouden aannemen. Doch zelfs die laatste schemering van hoop verdween, toen men vernam dat Frankrijk de nieuwe voorstellen wel niet van de hand gewezen, maar hare aanneming van zulke harde voorwaarden afhankelijk gemaakt had, dat Oostenrijk die wel moest verwerpen. Keizer Napoleon eischte namelijk Englands waarborg, dat Oostenrijk zonder eenige *arrière pensée* en zonder dat eene toevallige afbreking der diplomatieke onderhandelingen mogelijk was, deze zou hervatten; dat Oostenrijk het ultimatum aan Sardinië gesteld, door een buitengewoon gezant zou intrekken en dat Engeland met Frankrijk een of- en defensief verbond zou sluiten, bijaldien Oostenrijk zijne verbintenissen niet mogt houden.

Misschien had Oostenrijk zich nu nog uit zijne moeilijke positie met eere kunnen redden, door in Sardinië een snellen slag te slaan; doch toen het aan de regering te Turin gestelde ultimatum afviel, wist men te Weenen reeds, dat de zending van graaf Karoly naar St. Petersburg ongunstig was afgelopen, en de spoed, waarmede Pruisen bij den Bond een besluit tot het in gereedheid brengen van eenige bonds-contingenten bewerkte, bewees dat Oostenrijk althans ook van die zijde voorshands niets meer had te hopen. Te Petersburg had men bepaaldelijk van Oostenrijk de herziening der Italiaansche tractaten verlangd, te Berlijn raadde men ernstig aan, dat verlangen in te willigen. Dit was wellicht de reden dat Oostenrijk zich niet onmiddellijk na de weigering van Sardinië, om zich aan het ultimatum te onderwerpen, met eene aanzienlijke magt over den Ticino wierp, om zoo mogelijk Turin te bereiken, alvorens de Franschen konden te hulp komen. Oostenrijk wist, dat het in de laatste, beslissende ure alleen stond; en had het wellicht een oogenblik op den bijstand van zijne Italiaansche bondgenooten gerekend, dan werd het reeds onmiddellijk, nadat Sardinië de uitdaging had aangenomen, tot het inzicht gebracht door eene vreedzame omwenteling in Toskane, dat zich in de armen van Sardinië geworpen heeft en waardoor koning Victor Emanuel een voorloopig bewind benoemd is. Bij dit een en ander ging de weifelende houding van Oostenrijk, op een oogenblik, waarin het juist de grootste energie had moeten toonen, zelfs zoover, dat reeds 25 April de eerste Fransche soldaten op Sardinië grondgebied verschenen, terwijl eerst in den middag van den 29sten te Weenen het keizerlijke oorlogsmanifest verscheen.

Dit manifest, waardoor de rede onmogelijk is geworden, begint met de volgende woorden: „Ik heb aan mijn getrouw en dapper leger bevel gegeven, om aan de door het naburige Sardinië sedert eene reeks van jaren, tegen de onbetwistbare regten mijner kroon en de onschendbare integriteit van het mij door God toevertrouwde rijk gerigte vijandschap, een einde te maken." Het manifest zegt voorts, dat, schoon Oostenrijk nu tien jaren geleden met Sardinië grootmoedig heeft gehandeld, niettemin dit rijk vooral in den laatsten tijd in vijandschap tegen Oostenrijk is toegevoelen. Daarna wordt erkend, dat alleen de weigering van Sardinië, om zich te ontwapenen, de oorzaak is, dat er wapengeweld moet gebruikt worden. Het manifest wijst voorts in aandoenlijke taal op de jammeren van den krijg, doch het hart van den monarch moest zwijgen, waar eer en plicht geboden. Het luidt dan woordelijk verder: „Aan de grenzen staat de vijand gewapend, in verbond met de partij der algemeene omverwerping, en met het openbare doel, om zich meester te maken van Oostenrijks bezittingen in Italië. Ter zijner ondersteuning zet de beheerscher van Frankrijk, zich onder de nietigste voorwendsels in den naam het volkenrecht geregelden-toestand van het Italiaansche schiereiland mengend, zijne troepen in beweging. Afdeelingen daarvan hebben reeds de grenzen van Sardinië overschreden."

Dan volgt er een beroep op de vaderlandsliefde van het Oostenrijksche volk, waarna het manifest eindigt met de volgende woorden: „Wij hopen in dezen strijd niet alleen te staan; de grond, waarop wij staan, is ook gemest met het bloed van het Deutsche broedervolk en is tot op dezen dag beschouwd als een zijner borstweringen. Daar

(n. l. in het noordelijk Italië), hebben Duitschlands arglistige vijanden hun spel begonnen, toen het er om te doen was, Duitschlands inwendige magt te verbreken. Het gevoel van zulk een gevaar doorloopt ook thans nog de Deutsche landen, van de hut tot den troon, van de eene grens tot de andere. Ik spreek als vorst in den Duitschen bond, nu ik de aandacht vestig op het gemeenschappelijk gevaar, en herinner aan de roemrijke dagen, toen Europa aan de overal ontvlamde geestdrift zijne bevrijding had te danken. Met God voor het vaderland!"

Ziedaar een formele oorlogsverklaring, niet alleen, maar ook een formeel beroep op den Duitschen bond. Zal Duitschland naar dat beroep luisteren?

Deze vraag wordt dunkt ons duidelijk beantwoord door de woorden des Pruisischen ministers van buitenl. zaken, in de zitting der 2de kamer van 28 April, een dag voor het uitvaardigen van het Oostenrijksche oorlogsmanifest. Daarin zegt die minister a. a. woordelijk:

„Op het oogenblik, waarop de Pruisische vertegenwoordiging vergadert, om hare voor korten tijd afgebroken werkzaamheden te hervatten, gaan elders gewichtige gebeurtenissen hare vervulling tegemoet. De geschillen tusschen Oostenrijk aan den éenen en Sardinië en Frankrijk aan den anderen kant, hebben thans eene hoogte bereikt, die elk oogenblik het uitbarsten van den oorlog doet vreezen. Zoo even heeft Engeland eene laatste poging tot behoud des vredes door het hervatten der reeds voor eenige weken beproefde bemiddeling gedaan, en dus is nog niet alle hoop vervlogen. Maar die hoop, — de regering maakt zich daaromtrent geene illusie — is nog slechts zeer gering. Ofschoon onder zulke omstandigheden en bij de oogenblikkelijk nog heerschende onzekerheid, de regering zich niet in het geval bevindt, aan de vertegenwoordiging des lands eene omstandige mededeeling te doen, acht zij het toch van haren pligt, aan haar terstond bij het hervatten der werkzaamheden kennis te geven van eenen maatregel waartoe zij zich in den tusschentijd genoopt heeft gezien.

„Te midden der algemeene oorlogstoerusting in de naburige staten, had de regering zich reeds sedert eenigen tijd bezig gehouden met het denkbeeld van soortgelijke maatregelen te nemen. Alleen de in den laatsten tijd toegenomen hoop op het behoud des vredes, tengevolge der bijeenkomst van een Europeesch congres, had haar van het uitvoeren hrer voornemens ten deze weêrhouden. Toen echter voor weinige dagen het uitzigt op het tot stand komen van het congres ten eenenmale verdween, heeft de regering niet langer met het uitvoeren van hare besluiten gedraald. Vervuld van het bewustzijn, dat de pligt, om niet alleen voor zijne eigene veiligheid, maar ook die van Duitschland zorg te dragen, vooral in dit tijdsgericht op Pruisen rust, nu de andere groote Deutsche mogendheid in Italië aan den rand van eenen oorlog staat, heeft de regering, buiten andere voorbereidende maatregelen, zich niet er toe beperkt, om de drie Pruisische legerkorpsen, welke het bondgenootschappelijke hoofcontingent van Pruisen vormen, marschvaardig te doen maken, maar zij heeft ook bij den bond een gelijk voorstel ten aanzien van al de bonds-contingenten gedaan, hetwelk tot besluit verheven is.

„Gelijk zij over het algemeen besloten heeft met nauwgezetheid vast te houden aan de beginselen, waarop sedert bijna eene halve eeuw de openbare regtstoestand van Duitschland berust, zoo heeft de regering zich ook bij het ter Bondsvergadering gedane voorstel streng binnen de grenzen gehouden, welke het volstrekt defensief karakter van den bond voorschrijft.

„Zoo in vereeniging met zijne Deutsche bondgenooten tegen elken aanval gewapend, en vasthoudend aan de Europeesche verdragen en de integriteit van Duitschland, zal Pruisen in zijne politiek voor alles het beginsel tot rigtsnoer nemen: dat de belangen van Duitschland ook de belangen van Pruisen zijn."

Te gelijktijd wordt uit Berlijn geschreven, dat het kabinet, schoon door Oostenrijk uitgenoodigd zich bij het ultimatum van Sardinië aan te sluiten, dit niet alleen heeft geweigerd, maar tevens heten ernstigste ontraden en tegelijkertijd daarvan kennis heeft gegeven aan de overige Deutsche regeringen, onder verklaring, dat het alle verantwoordelijkheid van ultimatum van zich afwierp. En met Pruisen is geheel Europa het in dit opzigt eens. De diplomatie en de periodieke drukpers komen er in overeen, dat Oostenrijk door het ultimatum aan Sardinië, een onvergeeflijken misslag begaan en eene groote verantwoordelijkheid op zich geladen heeft. Stellig wordt voorts verzekerd, dat Pruisens voorstel, rakende de mobilisatie van de bonds-contingenten, alreeds is gedaan, om reeds gereed zijnde voorstellen van ernstiger strekking te voorkomen. In Wurtemberg hebben de ministers stellig verzekerd, dat de door hen aan de kamers gedane voorstellen tot het oproepen van reserves geen ander doel hadden, dan uitsluitend de bescherming van Duitschland. Naar allen schijn zou, om van de kleinere staten niet te spreken, Oostenrijk misschien meer bepaald sympathie vinden bij Beijeren en Hanover. Ook schijnt het vertrouwen, dat men te Weenen op Duitschland stelt, niet zoo groot te zijn, als in het manifest wordt uitgedrukt, want nog den dag voor het uitvaardigen van het manifest, schreef de ministeriele *Wiener Ostl. Post*, dat Oostenrijk nog slechts overbleef zich vast te klemmen aan het bekende: *Aide toi, et Dieu t'aidera!*

En bij dat alles staat daar achter Oostenrijk en achter Duitschland de geweldige kolossus, Rusland, zoo al niet feitelijk, dan toch zedelijk met Frankrijk en Sardinië verbonden ten omverwerping van den abnormalen toestand in Italië. Immers werd dezer dagen verzekerd dat keizer Alexander een of- en defensief tractaat met keizer Napoleon heeft gesloten; en hoewel het bestaan van dit tractaat door Fransche en Russische bladen is tegengesproken, kon echter de Russische gezant te London niet ontkennen, dat er een geschreven overeenkomst bestaat, hoewel hij er bijvoegde, dat die niets vijandigs voor Europa bevat.

Immiddels heeft Pruisen het noodig geoordeeld aan zijne toerusting voor alle mogelijke gevallen nog meer uitbreiding te geven. Ook de overige Deutsche staten leggen niet alleen het bondsbesluit tot het in gereedheid brengen der bonds-contingenten met den meesten ijver ten uitvoer, maar de meesten gaan ook nog een stap verder, en in alle worden de tot dat een en andere vereischte gelden met de meeste bereidwilligheid toegestaan. Ook in Nederland wordt thans eene verhooging van de budgetten voor oorlog en marine met circa 6 millioen gevraagd. Geheel Europa ziet zich dus plotseling uit den diepten vrede te midden van het wapenrumoer en van meer of minder geduchte toebereidselen ten oorlog verplaatst. Millioenen schats worden er door verslonden, en dit, nadat datzelfde Europa eerst zoo kort geleden den schrik doorstond van eene zware financiële crisis. Onder de hier en daar opgaande oorlogskreten, menigen zich dan ook reeds noodkreten, en vooral te London, maar ook reeds elders, openbaren zich daarbij reeds de droevigste verschijnselen, om niet te spreken van de stille zuchten, die in deze dagen aan zoo menige borst ontsnappen, wegens den lagen stand der verschillende staatspapieren, vooral die van Oostenrijk, welke een zoo enorm kapitaal vertegenwoordigen!

Onmiddellijk na het Oostenrijksche oorlogsmanifest volgde eene proclamatie des konings van Sardinië, die zijn volk daarin ten strijde tegen Oostenrijk oproept, met de verklaring dat hij zich aan het hoofd des legers stellen zal, om de eerste strijder voor de Italiaansche onafhankelijkheid te zijn. Een dergelijk manifest van keizer Napoleon verklaart, dat ook hij tegen Oostenrijk te velde trek en het leger zal aanvoeren, om Italië, dat onder vreemde overheersching gebukt gaat, onafhankelijk te maken, niet om het te doen veranderen van meester. Tot dusverre, zegt de keizer, was gematigdheid mijn stelregel, thans wordt zij vervangen door energie.

Massa Carrara, zegt men, heeft het voorbeeld van Toskane gevolgd, en in Modena, Parma en zelfs in Rome heerscht de grootste gisting. In Parma heeft zelfs eene soortgelijke omwenteling als in Toskane plaats gehad, doch men heeft later vernomen, dat de regentes, tengevolge van eene tegenomwenteling aldaar, teruggekeerd is. Immiddels heeft de oorlog feitelijk een aanvang genomen. Om zich te redden in den dringenden finantielen nood, heeft men te Weenen de toevlugt genomen tot maatregelen, die er geheel op zijn berekend het reeds zoo erg geschokte vertrouwen nog meer te doen afnemen, en in het land zelf de grootste moeilijkheden te berok-

kenen. De zoo geheel onverwachts te Weenen plaats gehad hebbende afkondiging der zoo vele jaren toegezegde gemeentewet, in dit kritieke oogenblik zal daarin bezwaarlijk verandering brengen.

De Fransche gezant te Weenen heeft de stad met geheele gezantschapspersoneel verlaten. Ook de Oostenrijksche gezant te Parijs, de heer von Hubner, is vertrokken, na de bescherming der Oostenrijksche onderdanen aldaar aan den Nederlandschen gezant, de heer van Lightenveld toevertrouwd te hebben.

De bevolking van Frankrijk, uit haren aard oorloggezuchtig, verkeert in een staat van ligt te begrijpen beweging. Sedert 8 dagen hebben zich alleen te Parijs ruim 25000 vrijwilligers aangeboden. De hulptroepen worden over het Savoyisch onzijdig gebied of ter zee naar Italië getransporteerd. De spoorreinen van Parijs naar de Middell. Zee zijn voortdurend als opgepropt met troepen en krijgsmaterieel. Ook uit alle deelen van Italië, inzonderheid uit de Romagna trekken de vrijwilligers bij geheele scharen naar Sardinië, waar zij zich onder de vaan van Garibaldi scharen. Men verwacht iedereen dag het vertrek van Napoleon naar het leger van Italië. Gedurende zijne afwezigheid zal de keizerin met het regentschap belast worden. De sterkte der Fransche hulptroepen die op dit oogenblik in Italië zijn aangekomen, wordt reeds op 70,000 man begroot.

In de zitting der Spaansche kamer van afgevaardigden van 30 April jl. is van regeringswege een ontwerp van wet ingediend, waarbij het gouvernement gemagtigd wordt om de effectieve sterkte der landmagt te vermeerderen en op honderd duizend man te brengen, ten einde 's lands onzijdigheid gedurende den Italiaanschen oorlog te kunnen handhaven.

Van het toneel des oorlogs kan op dit oogenblik (7 Mei) nog weinig met eenige zekerheid gezegd worden. Het volgende weet men: De Oostenrijksche troepen zijn de Ticino gepasseerd, bestaande zoo men van goederhand verzekert, uit 90 à 160,000 man. Na deze rivier te zijn overgegaan, zijn zij tot Novara en Vercelli voortgerukt. Volgens Oostenrijksche opgaven schijnen de Piemontezzen zich achter Dora, waar zij eenige veldwerken hebben opgeworpen, te zullen verdedigen. Van de Ticino tot aan de Dora zijn al de kanaalsluizen opengezet en is een groot deel van het platte land overstroomd; alle bruggen zelfs die van de Sesia, zijn half vernield; op elke honderd ellen afstand zijn de groote wegen met nieuwe vergravingen afgesneden. De bewoners der langs en nabij de Ticino gelegen provincies, hebben voor het meerendeel hunne woonplaatsen verlaten, alles met zich medenemende. Volgens een bericht uit Alessandria van den 6den vielen er sedert den vorigen dag zware regens. De Oostenrijkers waren zonder tegenstand te ontmoeten bij Cambio over de Po gegaan en van daar naar Trino opgerukt. Bij Frassineto had een Oostenrijksch corps eene vergeefsche poging gedaan om de Po over te trekken; aldaar had een gevecht plaats gehad, waarin de Piemontezzen 20 man aan dooden en gekwetsten verloren hadden. Volgens de laatste tot op dit oogenblik bekende mededeelingen, hadden de Oostenrijksche troepen den marsch bij Ticino gestaakt, doch in den morgen van den 6den aanstalten gemaakt die schenen aan te duiden dat zij de beweging naar den kant der hoofdstad wilden voortzetten.

FRANKRIJK.

De keizer heeft de volgende proclamatie tot het Fransche volk gerigt:

„Franschen!"

„Oostenrijk heeft zijn leger het grondgebied van den koning van Sardinië, onzen bondgenoot, doen binnenrukken; het verklaart ons daardoor den oorlog; het schendt de tractaten en bedreigt onze grenzen. Al de groote mogendheden hebben tegen dien aanval geprotesteerd.

„Daar Piemont de voorwaarden had aangenomen, welke den vrede moesten verzekeren, vraagt men zich zelve naar de oorzaak van dien plotseligen inval. Die oorzaak is dat Oostenrijk de zaken tot het uiterste heeft doen komen, dat het tot aan de Alpen heerschen moet, of dat Italië tot aan de Adriatische Zee vrij moet worden.

„Tot dusverre was gematigdheid het rigtsnoer mijner handelingen; thans wordt energie mijn eerste pligt.

„Dat Frankrijk zich wapene en openlijk tot Europa zegge: Ik wil geen verovering, maar wil onverzwakt mijne nationale traditionale politiek handhaven. Ik eerbiedig de tractaten, op voorwaarde dat men die niet tegenover mij zal schenden. Ik eerbiedig het grondgebied en de regten der neutrale mogendheden, maar belijf openlijk mijne sympathie voor een volk, welks geschiedenis met de onze ineensmelt en dat onder de vreemde verdrukking gebukt gaat.

„Frankrijk heeft zijn afkeer voor de anarchie aan den dag gelegd. Het heeft in mijne hand eene magt willen toevertrouwen, sterk genoeg, om alle onruststokers en de onverbeterlijke voorstanders van die oude partijen, welke men steeds met onze vijanden gemeene zaak ziet maken, onschadelijk te makeo. Frankrijk heeft daardoor evenwel geen afstand gedaan van zijne taak om beschaving over de wereld te verspreiden. De natuurlijke bondgenooten van Frankrijk zijn steeds degenen geweest die de verbetering der menschheid begeren en wanneer Frankrijk dan ook het zwaard ontbloot, dan is het niet om te overheerschen, maar om vrij te maken.

„Het doel van dezen oorlog is dus, om Italië aan zich zelf terug te geven, en niet om het van meester te doen veranderen, en wij zullen dan op onze grenzen een volk hebben, dat ons zijne onafhankelijkheid verschuldigd zal zijn.

„Wij gaan niet naar Italië om onlusten aan te stoken of de magt van den paus, dien wij op zijn troon herplaatst hebben, aan het wankelen te brengen, maar om hem te onttrekken aan den dwang van dien vreemden invloed, die op het geheele schiereiland drukt.

„Wij gaan naar Italië om er de orde te vestigen op den grondslag van wettiglijk bevestigde belangen.

„Wij gaan eindelijk naar het klassieke, door zoovele overwinningen beroemde land, ten einde er het voetspoor van onze voorvaderen terug te vinden. God geve dat wij hunner waardig zullen zijn.

„Weldra zal ik mij aan de spits des legers plaatsen. De keizerin en mijn zoon laat ik in Frankrijk achter. Bijgestaan door de verlichte ondervinding van den laatsten broeder van Napoleon I, zal zij weten te toonen dat zij de groothed van hare roeping doorgrondt.

„Ik vertrouw hen allen toe aan de dapperheid van het leger dat in Frankrijk alhier achterblijft, zoowel om onze grenzen te bewaken als om onze haardsteden te beschermen. Ik vertrouw hen toe aan de vaderlandsliefde der nationale garde. Ik vertrouw hen eindelijk toe aan het geheele volk, dat hen met die liefde en trouw zal omringen, waarvan ik dagelijks zooveel bewijzen ontvang.

„Moed alzoo, en eensgezindheid! Ons land zal andermaal der wereld toonen, dat het niet ontaard is. De Voorzienigheid zal onze pogingen zegenen, want de zaak, die zich op gerechtigheid, menschelijkheid en liefde voor vaderland en onafhankelijkheid steunt, is heilig in Gods oog."

Palais der Tuileries

NAPOLEON.

3 Mei 1859.

DUITSCHLAND.

— De *Wiener Zeitung* deelt ten tekst mede van het Oostenrijksche ultimatum aan Sardinië. Het luidt als volgt:

„De keizerlijke regering — Uwe Erc. weet het — heeft zich bejijverd om toe te treden tot het voorstel van het Petersburgsche kabinet, tot het houden van een congres door de vijf mogendheden, ten einde de middelen op te sporen, waardoor de verwikkelingen in Italië ten einde kunnen worden gebracht.

„Wij hebben evenwel, overtuigd als wij zijn van de onmogelijkheid, om te midden van het wapengekletter en de oorlogstoebereidselen in een aangrenzend land, met eenige hoop op wel slagen de vredelievende beraadslagingen te beginnen, gevorderd dat het Sardiniësche leger vóór de bijeenkomst van het congres op den voet van vrede worde gebracht en de vrijkorpsen of Italiaansche vrijwilligers afgedankt worden.

„De Engelsche regering vond deze voorwaarde zoo billijk en zoo zeer overeenkomstig met de eischen van den staat van zaken, dat zij niet aarzelde het voorstel over te nemen, en zich bereid te verklaren om, in overeenstemming met Frankrijk, op de onmiddellijke ontwapening van Sardinië aan te dringen en die mogendheid daarentegen voor elken aanval van onze zijde gezamenlijk te waarborgen, een waarborg,

waaraan wij — het is onnoodig dit te zeggen — alle regt zouden hebben laten wedervaren.

«Het Turinische kabinet schijnt slechts door eene categorische weigering geantwoord te hebben op de uitnodiging, om zijn leger op den voet van vrede te brengen en den hem aangeboden gezamenlijken waarborg aan te nemen

«Deze weigering doet ons leed, te meer daar, wanneer de Sardijnische regering zich bereid had verklaard, het door ons gevraagd bewijs van vredelevende gezindheid te geven, wij hierin een eerste ken teeken, zouden hebben gezien van haar voornemen, om van haren kant mede te werken tot eene verbetering der ongelukkige betrekkingen, welke reeds sedert eenige jaren tusschen beide landen zoo gespannen zijn. In dit geval zouden wij in staat geweest zijn, om door eene verplaatsing der in het Lombardisch-Venetiaansche koninkrijk gestationeerde troepen, een bewijs te meer te geven, dat zij daar niet geen aanvallend doel bijeenbrengt zijn.

«Daar echter onze hoop tot dusverre teleurgesteld is geworden, heeft de keizer, mijn doorluchtige meester, mij gelast regtsteeds eene uiterste poging aan te wenden om de regering van Zijne Sardijnische Majesteit terug te doen komen op het besluit, waartoe zij zich bepaald schijnt te hebben.

«Dit, mijnheer de graaf, is het doel van dezen brief. Ik heb de eer Uwe Excellentie te verzoeken, om zijn inhoud in de ernstigste overweging te nemen en mij te doen weten, of de koninklijke regering al dan niet er in toestemt, om onmiddellijk haar leger op den voet van vrede te brengen en de Italiaansche vrijwilligers af te danken.

«De overbringer van dezen brief, wien gij, mijnheer de graaf, uw antwoord wel zult willen doen toekomen, zal tot dat einde gedurende drie dagen tot uwe beschikking blijven.

«Indien hij, na het verstrijken van dien termijn, geen antwoord van u zal ontvangen hebben, of een antwoord dat niet in allen deele voldoende is, dan moet de Sardijnische regering voor de ernstige gevolgen, welke deze weigering na zich slepen zou, geheel en al verantwoordelijk worden gesteld. Na vruchteloos alle verzoenende middelen te hebben uitgeput, welke kunnen strekken om voor 's keizers onderdanen den vrede te bewaren, zal de keizer, tot zijn diep leedwezen, de toevlugt moeten nemen tot de wapenen, om dien vrede te verwerven.

«In de hoop, dat het antwoord, hetwelk ik uwe Excellentie verzoek, overeenkomstig zal zijn met onze wenschen tot behoud van den vrede enz.»

Op dit ultimatum volgde een artikel in de *Wiener Zig.*, dat ongeveer als volgt luidt:

«Dewijl de Oostenrijksche regering oprecht gezind is den vrede zoo mogelijk te bewaren, ten einde de verantwoordelijkheid niet op zich te laden, dat gelukkige en rijk door de natuur gezegende landen door den oorlog worden geteisterd, heeft de Oostenrijksche regering het van haren pligt geacht, om nog eene laatste poging bij het kabinet van Turin in dien zin te doen.

Gedurende jaren heeft de Sardijnische regering de heiligste regten van Oostenrijk aangetast, terwijl hare jongste maatregelen het bewijs hebben geleverd, dat zij zich tot verklaarden vijand van Oostenrijk stelt. Aan Sardinië staat slechts de weg open om de overtuiging te geven, dat het oprechtelijk gezind is tot regmatige en geregelde betrekkingen terug te keeren; namelijk door zich te ontwapenen. Op last des keizers heeft de graaf van Buol eene nota gerigt aan den graaf de Cavour, waarbij in verzoenen geest, maar met klem en waarheid Sardinië wordt aangemaand om zich te ontwapenen, tevens wijzende op de zware verantwoordelijkheid, welke het op zich zou laden, indien het aan die stem geen gehoor gaf. Indien deze sommatie door ontwapening wordt gevolgd, dan heeft Sardinië geen vrees te koesteren, dat het door Oostenrijk zal worden aangevallen, terwijl de verdere voorstellen, door de gezamenlijke groote mogendheden gedaan, in overweging kunnen genomen worden, welke voorstellen aan de sommatie zijn toegevoegd. Voor het overige blijft Oostenrijk het voorstel tot algemeene ontwapening onveranderd handhaven, hoewel het niet gezind is de maatregelen, welke het besloten heeft tegen Sardinië te nemen, aan den loop der verdere onderhandelingen over eene algemeene ontwapening ondergeschikt te maken.

Wijders wordt in bedoeld stuk de wensch uitgedrukt dat een eervolle vrede moge tot stand komen, onder bijvoeging, dat Oostenrijk met kalme en gematigdheid de toekomst te gemoet gaat. De laatste woorden van het bedoelde stuk luiden aldus: «Hoewel het mogelijk is, dat wij zware beproevingen zullen te verduren hebben, zal echter de keizer en zijn getrouw volk steeds door het vertrouwen en den moed beziel blijven, welke het bewustzijn schenkt, dat men het goede regt aan zijne zijne heeft.»

— Het manifest van den keizer van Oostenrijk aan zijne onderdanen, is van den navolgenden inhoud:

«Aan mijne volken!

«Aan mijn dapper en getrouw leger heb ik bevel gegeven om een einde te maken aan de deze dagen toen toppunt gestegen aanvallen, die de naburige staat Sardinië gedurende eene reeks van jaren rigt tegen de onloochenbare regten mijner kroon en de onschendbaarheid van het rijk dat God mij toevertrouwde.

«Hierdoor heb ik mijn smartelijken maar onvermijdelijken pligt als hoofd van den staat volbragt.

«Met een gerust geweten kan ik den blik op den Almagtigen Oppreheer vestigen en mij aan zijne besluiten onderwerpen.

«Vol vertrouwen onderwerp ik mijn besluit aan het onpartijdig oordeel van tijdgenoot en nakomelingschap. Wat mijne volken aanbelangt, ik ben zeker van hunne goedkeuring.

«Toen nu tien jaren geleden dezelfde vijand alle regelen van het volkenregt en alle gebruiken van den oorlog schond en zich gewaapenderhand zonder eenige aanleiding op het Lombardisch Venetiaansche koninkrijk wierp, ten einde het te veroveren, en toen hij in twee roemrijke gevechten door mijn leger geslagen was, luisterde ik slechts naar de stem der edelmoedigheid: ik reikte hem de hand en bood hem verzoening aan.

«Ik heb mij geen duim breedte van zijn grondgebied toegetigend; ik heb op geen enkel regt inbreuk gemaakt dat aan de kroon van Sardinië, in de rij der Europeesche volken toekomt; ik heb geen enkelen waarborg geeischt tegen den terugkeer van soortgelijke gebeurtenissen; ik heb in de hand, die als blijk van verzoening de mijne kwam drukken, die ik oprechtelijk reikte, niets anders meenen te vinden dan verzoening alléén.

«Ten behoeve van den vrede heb ik het bloed opgeofferd dat mijn leger geplengd heeft, om de eer en de regten van Oostenrijk te verdedigen.

«En hoe beantwoordde men die edelmoedigheid, welligt eenig in de geschiedrollen? Onmiddellijk daarna gaf men blikken van eene vijandige gezindheid die van jaar tot jaar toenam; men lokte, zelfs door de meest deloyale middelen eene agitatie uit, die gevaarlijk was voor de rust en het welzijn van mijn Lombardisch Venetiaansche koninkrijk.

«Welende wat ik aan den vrede — dat kostbare kleinood voor mijne volken en die van Europa — verschuldigd ben, verdroeg ik die nieuwe aanvallen met geduld. Nog was mijn geduld niet uitgeput, toen de meer uitgestrekte veiligheidsmaatregelen die ik, tegenover de eindeloze provocatie aan de grenzen en in het binnenland van mijne Italiaansche provincien, gedwongen was te nemen, op nieuw door Sardinië werden aangegrepen om eene nog vijandiger gedragslijn te volgen.

«Bereid om gehoor te geven aan de welwillende tusschenkomst der groote, bevriende mogendheden in het belang van den vrede, stemde ik er in toe om deel te nemen aan een congres der vijf groote mogendheden.

«Wat de door het Engelsche gouvernement voorgestelde vier punten aanbelangt, die aan mijn gouvernement werden medegedeeld als moetende dienen tot grondslag voor de beraadslagingen van het congres —, ik heb ze aangenomen onder voorwaarde, dat zij het tot stand komen van een waren, oprechte en duurzame vrede zouden kunnen vergemakkelijken. Daar ik evenwel overtuigd was dat mijn gouvernement geen enkelen stap gedaan had, die zelfs in de verte tot het verbreken van den vrede zou kunnen leiden, eischte ik gelijktijdig

de préalable ontwapening, daar de krijgstoerusting den vrede in gevaar bragten. Ten slotte gaf ik, op de vertoogen van de bevriende mogendheden mijne toestemming tot het voorstel tot eene algemeene ontwapening.

«De bemiddeling leed schipbreuk op de onzannelijke voorwaarden, die Sardinië aan zijne toetreding verbond.

«Er bleef toen nog slechts één middel over om den vrede te behouden. Ik liet dadelijk aan het gouvernement van den koning van Sardinië eene sommatie rigten om zijn leger op den voet van vrede te brengen en zijne vrijwilligers af te danken.

«Sardinië aan dit verzoek niet voldaan hebbende, is het oogenblik gekomen, waarop het goede regt niet anders kan gehandhaafd worden dan door de kracht der wapenen.

«Ik heb aan mijn leger bevel gegeven om Sardinië binnen te rukken.

«Het gewigt van dezen stap is mij bekend en indien de zorg van het bewind ooit zwaar op mij hebben gerust, dan is het thans. De oorlog is een van de rampen der menschheid; mijn hart ontroert wanneer ik aan zoveel duizende mijner getrouwe onderdanen denk, die in hun leven en in hunne bezittingen door deze ramp bedreigd worden; ik gevoel het diep, hoe smartelijk voor mijn rijk de beproevingen des oorlogs zijn, op het oogenblik dat het zich inwendig rustig ontwikkelde en voor die ontwikkeling den vrede behoefde.

«Het hart des vorsten moet echter zwijgen, waar eer en pligt gebieden.

«De vijand staat gewapend aan de grenzen; hij is verbonden met de partij der algeheele omwenteling en koestert het luide uitgesproken voornemen, om zich van de Oostenrijksche bezittingen in Italië meester te maken. De vijand wordt ondersteund door den soeverein van Frankrijk, die, onder onbestaanbare voorwendsels, zich in de aangelegenheden van het Schiereiland mengt, welke door de tractaten geregeld zijn, en die diensvolgens zijn leger ter hulpe van Piemont in beweging brengt. Reeds zijn afdelingen van het Fransche leger de Sardijnische grenzen overgetrokken.

«De kroon, die mijne voorvaderen mij vlekkeloos overdroegen, had reeds hange dagen te doorworstelen; maar de roemrijke geschiedenis van ons land bewijst dat dikwerf, wanneer de omwenteling de kostbaarste goederen der menschheid in Europa in gevaar bragt, de Voorzienigheid zich van het zwaard van Oostenrijk bediende, welks flikering de nevelen der omwenteling verdreef.

«Wij staan weder aan het begin van een dier tijdvakken, waar niet alleen de leer van de omverwerping van het bestaande door de seeten gepredikt, maar zelfs van de troonen door de wereld vepreid wordt.

«Zoo ik gedwongen ben het zwaard te trekken, zoo is dat zwaard gewijd aan de verdediging van de eer en het goedge regt van Oostenrijk, de regten van alle volken en van alle staten, en de heiligste goederen van de menschheid.

«En tot u, mijne volken die door uwe trouw jegens uwe wettige vorsten een voorbeeld zijt voor de volken des aardbols is mijn beroep gerigt. Ondersteunt mij in de ophanden zijnde worsteling met uwe sedert lang beproefde trouw, uwe zelfopoffering, uwe verknochtheid.

«Tot uwe zonen, die ik onder de vana van mijn leger heb geroepen, zend ik, hun opperhoofd, mijn wapengroet; gij moogt hen met trotsheid beschouwen, door hen zal de adelaar van Oostenrijk zich hooger in eer en roem verheffen.

«De worsteling, welke wij volhouden, is eene regtvaardige. Wij aanvaarden haar met moed en vertrouwen.

«Wij hopen in dien strijd niet alleen te zullen staan. De grond waarop wij strijden is ook gemest met het bloed der volken van Duitschland, zij werd veroverd en tot onze dagen behouden als een hunner borstweringen. Daar hebben Duitschlands arglistige vijanden bijna altijd den aanval begonnen, als zij het er op toelieden zijne inwendige magt te breken. Het besef van zulk een gevaar is ook nu in geheel Duitschland levendig bij allen, van de hut tot den troon, van de eene grens naar de andere.

«Ik spreek als vorst van den Duitschen bond, wanneer ik u op het gemeenschappelijk gevaar opmerkzaam maak en u herinner aan die roemrijke dagen, toen Europa aan de algemeene ontvlamdgeestdrift zijne bevrijding te danken had.

«Met God voor het vaderland!

«Gegeven te Weenen, mijne residentie en de hoofdstad, van mijn rijk, den 28sten April 1859.

«FRANS JOSEPH.»

Laatste Berigten.

BINNENLAND.

Staten-Generaal. — Eerste Kamer.

In de zitting van den 7den dezer zijn de discussien over het tarief aangevangen, doch, wegens het vorgevorderde uur, heeft de Minister van Financien, toen deze het woord bekam, tot verdediging zijner voordragt, verzocht de verdere behandeling tot eene volgende zitting te verdragen. Na eenige woordenwisseling over de bepaling van dien dag, is besloten, dat de voortzetting zou plaats hebben op den 11den dezer, na afloop van de behandeling der wet op het successieregt, die in den aanvang der zitting tegen dien dag aan de orde was gesteld.

Wat nu de discussien over het tarief betrof, op de bekende, en in de andere kamer, zoomede in de gewisselde stukken, breedvoerig ontwikkelde gronden, hebben zich de heeren *Regout, Hartevelt, Sassen, van Velsen, van Andringa de Kempnaar en Huydecoper van Maarsseveen* tegen het ontwerp verklaard, waarbij door eenige hunner nog als reden werd opgegeven de politieke omstandigheden waarin Europa verkeert, die het niet raadzaam maakten, om de nijverheid aan schokken, noch ook om de schatkist aan mindere opbrengst bloot te stellen.

Daarentegen hebben de heeren *van Swinderen, Beeck Vollenhoven* en van *Rijckvoorsel* het ontwerp verdedigd of hun goedgekeurd votum gemotiveerd. Vooral werd er op gewezen, dat deze geheele herziening niet anders was dan eene gematigde stap op den sedert lang ingeslagen weg; dat er groote overdrijving heerschte in de uitmeting der bezwaren, dat de praktijk zou leeren, dat, even als bij de scheepvaartwetten, al die heillooze gevolgen, welke men ook toen voorspiegelde, zich niet zouden verwezenlijken; dat het algemeen belang medebrengt om de voorwerpen zich op de beste en goedkoopst mogelijke wijze aan te schaffen; dat de nijverheid een prikkel zou erlangen om hare kennis en energie, die men regt deed wedervaren, nog meer en beter aan te wenden, en dat, als werkelijk de politieke gebeurtenissen ook met het oog op ons vaderland bezorgdheid moesten wekken, het dan van dubbel belang voor ons was, om ons de sympathie der ons omringende natie te verwerven, terwijl het een hoogst verkeerd indruk zou maken, wanneer men in het buitenland kon zeggen, dat Nederland, ten gevolge der oppositie in de eerste kamer, een terugtrek deed op den ingeslagen weg van vooruitgang. Juist onder den invloed van de gebeurtenissen, zoude het van groot belang zijn dat het buitenland belang stelde in onze markt en in onze onafhankelijkheid.

— Heden (9 Mei) is in de tweede kamer ingekomen een ontwerp tot indiensthouding van een deel der militie, alsmede een tot mobilieverklaring van het Limburgsch bondscontingent en een ontwerp tot verlenging van den dienstdag van de miliciens der ligting van 1854.

Rotterdam, 9 Mei. Men verzekert, dat H. M. de koning zich Donderdag a. s. uit de residentie naar Stuttgart zou begeven. Z. K. H. de jeugdige prins Alexander zou ditmaal de reis niet mede doen.

— Men verneemt dat de heer J. R. G. Coninck Westenberg, te Texel is benoemd tot Britsch vice-consul voor de eilanden Texel, Vlieland en Terschelling.

BUITENLAND.

— De laatste tijdingen van het oorlogstooneel beteeken weinig. Beide armeeën schijnen hunne krachten te concentreren en eene afwachende houding aan te nemen. Volgens eene dépêche uit Turin van 8 dezer hebben de Oostr. troepen, die reeds te Voghera, bij Alessandria stonden, die plaats verlaten en zich over de Po teruggetrokken en aan den linkeroever dier rivier halt gehouden. Van den anderen kant hebben de Oostenrijkers die te Vercelli waren, zich naar Gatinara, ten noorden van Vercelli begeven. Men dacht dat deze laatste beweging ten doel had om zich te Sesia te versterken en aldaar een aanval af te wachten.

Het Oostenrijksche leger in Sardinië wordt op dit oogenblik geschat op 120 à 130,000 man. Het Sardijnisch leger is ongeveer 110,000 man sterk.

Het gros der Fransche troepen, sterk ongeveer 60,000 man, onder de generaals Canrobert en Niel, bevindt zich te Alessandria. Deze krijgs-magt wordt dagelijks vermeerderd door de Fransche troepen, die over Savoye komen. De maarschalk Baraguay d'Hilliers is te Genua, waar hij den keizer verwacht. In het algemeen kan de sterkte der Fransche troepen in Piemont op ongeveer 150,000 man begroot worden.

Het Sardijnische hoofdkwartier is te San Salvatore. Daar bevindt zich de koning met den generaal Lamarmora.

Eene dépêche uit Turin van 8 dezer bevat eene tijding, welke, indien zij waar is, alles behalve onbelangrijk is. Te Como, eene oude bisschops stad van Lombardij, zag men namelijk een opstand te gemoet, terwijl de driekleurige vlag reeds van het slot voel. Om de beweging verder tegen te gaan, waren te Como 1000 Croaten aangekomen.

De Oostenrijksche regering heeft bevolen, dat de bevolking van Milaan onverwijd alle in haar bezit zijnde wapens moest afleveren.

Al de vaartuigen van Oostenrijksche Lloyd, die wegens de staking van verschillende dienstendisponeel zijn geworden, zijn uit de haven van Triest naar Corfu gebragt, waar zij betere tijden zullen afwachten.

De *Moniteur* behelst op 7 Mei de navolgende besluiten:

De Vaillant en Walewski zijn benoemd tot leden van den geheimen raad.

De heer Royer is benoemd tot vice-president van den senaat.

De heer Delangle is benoemd tot minister van justitie, de hertog van Padua tot minister van binnenlandsche zaken en de heer Randon tot minister van oorlog.

De heer Vaillant is tevens benoemd tot chef bij den algemeenen staf van het leger in Italië.

De maarschalk Baraguay d'Hilliers heeft tot het eerste legeroors de volgende dagorder gerigt, gedagteekend Genua 29 April.

Soldaten!

In 1796 en 1800 behaalde het Fransche leger, onder de bevelen van generaal Bonaparte roemrijke overwinningen in Italië op dezelfde vijanden, welke wij thans gaan bestrijden; verschillende halve brigades verwierven er de bijnamen van de *verschrikkelijke* of de *overwinnelijke*, welke ieder uwer door zijn moed, zijne volharding in den strijd, zijne krijgstucht zal trachten aan zijne vaen te doen gevein.

Soldaten, stelt vertrouwen in mij even als ik vertrouwen in u stel; laat ons toonen Frankrijk en den keizer waardig te zijn en dat men eene van ons zegge, betgeen van onze vaders gezegd werd, als alle titels van roem in zich bevattende:

«Hij behoorde tot het leger van Italië!»

De *Messenger du Midi* zegt dat de Spaansche regering de haven San Carlos des Agaves voor den vreemden handel zal openstellen en haar welligt zelfs tot vrijhaven verklaren.

In de laatste zitting van de Pruisische kamer van afgevaardigde, heeft de minister van buitenlandsche zaken het leedwezen der regering te kennen gegeven, dat het tot eene uitbarsting van den oorlog gekomen is. Pruisen zal zich, zeide de minister, niet op het dwaalspoor laten brengen. Het zal op den ingeslagen weg blijven voortgaan; het zal voor de veiligheid van Duitschland waken, voor de inachtneeming der nationale belangen zorgen en het oog houden op de handhaving van het staatkundig evenwigt van Europa. Om hieraan te kunnen voldoen, is het Pruisische leger bereids op den voet van oorlog gebragt; de minister van financien zal wijders het voorstel doen tot eene leening van veertig miljoen Thaler; mogt het eindelijk tot eene algeheele mobiliemaking van alle strijdkrachten komen moeten, dan zullen de inkomsten-belaasting, de belastingen op het gemaal en geslagt, alsmede de *Klassensteuer* voor den tijd van een jaar met 25 pCt. worden verhoogd.

In Denemarken heeft een wijziging van het ministerie plaats gehad. De heer Fenger is tot minister van financien benoemd, de bisschop Mourad tot min. van eeredienst, Krieger tot min. van binnenl. zaken en Unsgaard voor de hertogdommen.

Er hebben thans in Engeland 573 vertiezingen voor het parlement plaats gehad, waarvan 257 Tories, zoodat het ministerie eene minderheid zoude hebben van 51 stemmen. Dit is de opgave van de *Times*. De *Daily News* heeft 245 Tories en 319 liberalen op, zoodat de minderheid van het ministerie 74 zoude bedragen. Het is intusschen moeijelijk om naar aanleiding van deze getallen eene juiste berekening te maken, daar vele conservatieven tegen het ministerie Derbij, en eenige liberalen ten gunste der ministers gestemd zijn.

Volgens tijdingen uit Konstantinopel zijn de Slavonische onderdanen der Porte in opstand gekomen. Eveneens wordt berigt, dat de boeren van Bulgarije en Rumelië in opstand zijn gekomen tegen de tiendheffers. De Porte is hevig ongerust over de gebeurtenissen in Europa.

Laatste Telegrafische Dépêches.

Turin, 8 Mei. officieel bulletin. Gisteren avond is de vijand van Vercelli naar Buronzo Saluzzola opgerukt. Hij gaat voort met zich te versterken aan de beide oeveren der Sesia en te San Germano. De Oostenrijkers hebben een verkenningstogt gedaan naar het bruggenhoofd van Casale. Daar zijn zij echter door de onzen levendig aangevallen, met dat gevolg dat zij teruggetrokken zijn.

Bern, 9 Mei. De Triester Lloyd heeft ook hare stoomvaartdienst in de Adriatische Zee gestaakt.

Parijs, 9 Mei. De *Moniteur* deelt eene circulaire mede van den nieuwen minister van binnenlandsche zaken aan de prefecten, waarin hij de hoop te kunnen geeft, dat hij in de gelegenheid aan Napoleonische dynastie kracht zal vinden ter vervulling zijner nieuwe taak. Hij wijst ten deze op de proclamatie des keizers, waarin hij zijne betrekkingen aan Frankrijk toevertrouwt, welke proclamatie aller harten bewogen heeft.

Het geheele buitenland moet kunnen zien, dat de oneenigheden der verschillende partijen ophouden, zoodat de algemeene belangen van het land in het spel zijn. Zij, die de bevestiging van de openbare orde en de groothed van Frankrijk willen, zullen zich om de tegenwoordige dynastie scharen.

De circulaire eindigt met de verklaring, dat de minister rekent op de meest mogelijke gehechtheid der prefecten.

De dagbladen verzekeren dat de keizer morgen vertrekt.

Berlijn, 8 Mei ('s avonds). Generaal von Willensal zal nog heden avond naar Weenen vertrekken, waar hij met eene buitengewone zending van den prins-regent belast is.

De commissie van de kamer van afgevaardigden heeft met eenparige stemmen tot de aanneming van de regeringsvoorstellen nopens de finantieele maatregelen geconcludeerd.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia.

Per *Maria Catharina*, kapt. de Bos; de heeren Lavalette en Dingstede, de dames Fuhri, Sorillon en Byvanek met 5 kinderen en 2 Bedienden.

Per *Honigbij*, kapt. v. d. Valk; de heeren J. H. Köhler, majoor; A. J. Meijer, offic. der art.; A. van Lammeren, offic. v. gez.; alsmede 250 koloniale.

Per *Johannes Christiaan*, kapt. C. v. Heemstede Obelt; de heeren J. H. Nedelstein Watter, J. van Swieten, P. Mijnsen, J. Vaillant, mejufvr. van den Oosterkamp, Schut van der Linden, H. Foreman.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwwetijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.